

# Projecte de Convivència



Escola Joan XXIII

**1. PRÒLEG****2. INTRODUCCIÓ****2.1 Característiques de la nostra escola:**

- 2.1.1 Història
- 2.1.2 L'edifici
- 2.1.3 El barri
- 2.1.4 Trets d'identitat
- 2.1.5 Metodologia

**3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ****4. OBJECTIUS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA****4.1 OBJECTIUS GENERALS****4.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS**

1. Elaborar un projecte global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i els processos.
2. Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.
3. Ajudar a l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
4. Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.
5. Garantir una aplicació ferma i flexible de les normes.
6. Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
7. Contribuir a una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

**5. NIVELLS, ÀMBITS D'ACTUACIÓ I TEMES A DESENVOLUPAR****6. VALORS I ACTITUDS**

- 6.1 ACOLLIDA
- 6.2 COEDUCACIÓ
- 6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL
- 6.4 COMUNICACIÓ
- 6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL
- 6.6 EDUCACIÓ PER LA PAU
- 6.7 INCLUSIÓ
- 6.8 MEDIACIÓ
- 6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS

**7. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES**

- 7.1 ABSENTISME
- 7.2 CONFLICTES LLEUS
- 7.3 CONFLICTES GREUS

# 1. PRÒLEG

## **La convivència.**

L'escola és un espai privilegiat per adquirir uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un objectiu bàsic és ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.

L'educació en la convivència es basarà en la confiança i el reconeixement mutu i el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament.

L'escola s'ha fet per educar, no solament per instruir. Per això, és important observar la convivència com a finalitat educativa, com un mitjà i un objectiu per a l'escola.

És bàsic parlar i escoltar, i sobretot, fer-ho amb un to optimista i positiu.

Cal posar atenció en tot allò que ens uneix més que en el que ens separa, i afrontar el conflicte com una part de les relacions socials a partir d'una cultura de mediació.

Serà bàsic per una escola inclusiva i una educació intercultural garantir la igualtat i respectar la diversitat.

La tutoria és un dels espais idonis per treballar els valors i les actituds per a la convivència, tant a l'educació infantil com a primària.

**La convivència implica la participació de tots** per aprendre a conviure de manera constructiva i positiva, amb respecte i diàleg, integrant visions i sensibilitats diferents.

La relació entre aprenentatge i convivència en l'àmbit educatiu ha de ser objecte d'especial atenció en la formació permanent del professorat i en la formació inicial dels futurs ensenyants.

• **La col·laboració de les famílies** és essencial en la funció educativa, i cal afavorir de manera positiva aquesta col·laboració.

• **Els mitjans de comunicació** poden contribuir, de manera responsable, a difondre els missatges de responsabilitat, convivència i ciutadania. Però, és important, que l'escola ensenyi els infants i els joves a fer lectures crítiques de les notícies i informacions.

• **Les entitats de lleure** també juguen un paper destacat en la funció educativa global dels nostres infants i joves dins un espai d'educació no formal.

• **Ajuntaments i agents locals, entitats, associacions, veïnat...**

• **Treball interdepartamental: projecte educatiu de país.** Totes les institucions i tots els departaments de l'administració haurien de treballar i col·laborar de manera més transversal, ja que el treball de l'escola es pot veure afavorit o dificultat a causa d'actuacions d'àmbit superior.

• **Unificació de polítiques: infància, joventut, universitat, educació, lleure, família, ...** Es necessita una coordinació i una integració específica a través de les xarxes territorials i les administracions.

El Departament d'Educació vol promoure el desenvolupament de projectes de convivència que reflecteixin, potenciïn i millorin les accions que ja es duen a terme, de manera participativa, global i integradora, tant a dins dels centres educatius com en el seu entorn.

## 2. INTRODUCCIÓ

El Projecte de Convivència s'ha d'incorporar:

- **per millorar l'èxit educatiu.** Un bon clima relacional és una de les condicions imprescindibles per a obtenir bons resultats.
- **per necessitat,** per contribuir a la formació de persones capaces de conviure i construir conjuntament nous espais de ciutadania ajustats als nous canvis constants, i compartir millors formes de relació. Considerem fonamentals els quatre pilars educatius: *aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a ser i aprendre a viure junts.*
- **per coherència amb actuacions portades a terme** al centre. Es tracta de gestionar, articular i donar sentit tant a les actuacions com als processos.
- **per oportunitat legal.** L'obligatorietat d'elaborar un Pla de Convivència quedava marcada a la Llei orgànica d'Educació de 2/2006 de 3 de maig, i posteriors Decrets.
- **per contribuir a la cultura de la Pau,** per conviure plegats i en bona relació.

EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència en el centre educatiu i, per tant, recull les intervencions que el centre docent desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes per tal de crear una atmosfera de treball i una convivència segura i saludable.

## **2.1 Característiques de la nostra escola:**

### **2.1.1 Història**

La nostra escola presenta, en els seus orígens, unes peculiaritats que li atorguen una personalitat atípica dins les escoles públiques. El novembre de 1965 s'inaugurava una escola patronal poc usual, creada per un frare escolapi, Alejandro García-Durán, que portava un temps intentant fer superar les mancances originàries del barri, l'oblit de les administracions i, molt especialment, les destrosses provocades per la riada de setembre del 1962.

Aquella escola volia ser molt més que un col·legi per als nens del barri, que fins llavors només tenien la possibilitat d'escolaritzar-se en una massificada acadèmia de pis. Era un edifici inacabat, amb 12 aules d'ensenyament primari, però on, a més, s'hi aplegaven un cine-teatre, uns locals per a reunions de la naixent associació de veïns, uns espais per al lleure juvenil, ... Però que ni tan sols tenia fet el pati que havia de ser el poliesportiu del barri.

En els terrenys col·lindants, l'Administració inaugurava el "Colegio Nacional" de nenes Magdalena Rosell, el setembre de 1970. Després d'uns anys de convivència (més o menys estable) i de fusions d'edificis i de claustres, finalment, el 19 de juny de 1974, naixia el que seria, legalment, el "Colegio Nacional Mixto Juan XXIII"

### **2.1.2 L'edifici**

Pels seus orígens doncs, l'edifici és un compendi de dues instal·lacions originàriament separades i d'un cine-teatre que, un cop fusionades les dues escoles i tancat el pati, va quedar dins de les parets de la futura escola. Després de més de 30 anys d'unió dels dos edificis, únicament per la planta baixa, el 2004 es va estendre aquesta unió a les dues plantes superiors, aprofitant un Pla d'adaptació que va incloure també la col·locació d'un ascensor, d'un elevador i la construccions de diverses rampes que van fer de l'escola un espai adaptat per a persones amb mobilitat reduïda.

### **2.1.3 El barri**

L'Escola Joan XXIII està situada al barri de Les Arenes, al NE de la ciutat de Terrassa. Aquest barri està configurat per un nucli de població antic, força homogeni, nascut durant els anys 50 i 60, desvinculat de la ciutat per la riera que dona nom al barri i per la via fèrria de la RENFE (línia Barcelona-Manresa). El barri de les Arenes va anar creixent al marge de tota ordenació urbana fins els primers anys 70. L'al·livió immigratori va nodrir aquest conglomerat a còpia de continuades aportacions, generalment d'origen andalús. La casa unifamiliar, casa de diumenges, podríem dir per estar feta a les estones de lleure, a ratxes, sense plànols i amb deutes, va anar conformant un barri format d'humils construccions.

Durant els anys 70 i primers 80 emergeixen uns nuclis de població “satèl·lits”, Can Montllor i La Grípià, de construccions verticals amb habitatges d’escassa qualitat i reduïdes dimensions.

L’Escola Joan XXIII ha aconseguit des dels seus orígens la quasi totalitat de l’alumnat de Les Arenes i ha estat, juntament amb el Centre Social (Associació de Veïns), tota la presència cultural al barri, mancat també de qualsevol altra entitat social, recreativa o d’altra mena, llevat d’una penya flamenca i tres equips de futbol.

A finals dels 70 i principi dels 80, la crisi econòmica es va deixar sentir molt acusadament al barri, repercutint de manera greu entre la majoria de la seva població, escassament qualificada, i provocant un alt índex d’atur. Fou llavors que es van iniciar les passes per integrar-nos en la xarxa de les Escoles d’Acció Especial. Pel fet de formar part d’aquesta xarxa es rebia una major dotació econòmica i es podia proposar professorat amb el perfil adequat per treballar en el projecte de l’escola. Al final dels 80, l’escola va deixar de formar part d’aquesta xarxa ja que no es reunien els requisits que estipulava l’Administració.

Des de llavors, el barri ha experimentat canvis: ha crescut amb promocions de cases unifamiliars i nous blocs de pisos més dignes, que acullen una població de mitjans econòmics mitjos. A més, durant els darrers anys s’ha viscut una apreciable millora socioeconòmica general.

Els equipaments culturals del barri no han millorat gaire i tampoc no han variat substancialment els hàbits i les actituds davant la lectura, els actes culturals, etc. A més, sembla que el relatiu progrés econòmic s’ha reflectit, especialment, en l’augment del consumisme i ha incidit en una desmobilització general i en una debilitació de l’esperit solidari que havia marcat profundament els orígens del barri.

En la situació actual de crisi, l’atur està tornant a afectar de forma molt greu a moltes de les famílies de l’escola. Aquest fet marcarà, sens dubte, el devenir de l’activitat diària del nostre centre ja que dificultarà l’accés als llibres i material i la participació en les sortides, colònies i activitats extraescolars a una part important dels nostres alumnes. Serà feina de la Direcció i de l’AMPA vetllar perquè aquest impacte no signifiqui desigualtat d’oportunitats.

#### **2.1.4 Trets d’identitat**

Tal i com es recull en el Projecte Educatiu de Centre, l’escola es declara:

**Escola catalana.** Empra el català com a llengua pròpia i vehicular d’ensenyament i aprenentatge, amb l’objectiu que en acabar l’escolarització els alumnes lleixin, escriguin i parlin el català amb naturalitat i correcció.

**Escola aconfessional i pluralista.** Respecta les diferents maneres de pensar i és oberta a tothom. Educa per a la llibertat, la responsabilitat i per l’adquisició d’hàbits i conductes que fan dels seus membres persones socials dignes de la comunitat on viuen.

**Escola coeducadora i no sexista.** Educa per a la convivència i respecte als altres basant-se en la coeducació, sense cap mena de discriminació per raó de sexe.

**Escola solidària i tolerant.** Educa per la justícia, la solidaritat i la no discriminació.

**D'Educació integral.** Descobreix en el treball, les aptituds de cadascú, aprenent a desenvolupar totes les capacitats personals i a respectar les dels altres, fomentant l'autoestima i fent rellevant l'aspecte formatiu de la persona. La comunitat educativa estimula i potencia el

desenvolupament integral de l'alumnat tenint en compte les característiques personals que fan únic/a a cada alumne/a.

**D'Educació socialitzadora.** Educa en les estratègies per resoldre les dificultats i per conscienciar dels drets i deures que comporta la vida en societat, fugint de l'estricta competitivitat.

**Escola dialogant.** Afavoridora del diàleg, mantenint una relació real i efectiva entre els pares, mestres, alumnes i altres professionals implicats dins la comunitat escolar, per mitjà dels representants elegits per cada un d'aquests estaments.

**D'Ensenyament de qualitat.** Aspira a un ensenyament de qualitat, que ensenyi a aprendre, a consultar i a adaptar-se a la constant evolució social (aprenentatge significatiu).

**D'Ensenyament actiu i innovador.** Potencia l'aspecte instructiu, que fomenta l'experimentació, el descobriment, la formació d'hàbits ètics i cívics, aprendre a aprendre i el coneixement del medi.

**Escola oberta a la participació.** Valora com a fonamental la participació de l'alumnat en totes les tasques d'aprenentatges i en les diferents activitats, i fomenta el treball individual i en equip.

**Escola democràtica.** Estimula els valors d'una societat democràtica.

**Escola respectuosa amb l'entorn i compromesa amb el medi ambient.** Es vol treballar per la sostenibilitat: residus, mobilitat, gestió de recursos.

**De Visió crítica.** Vol aconseguir que es valorin els fets amb visió crítica, fomentant l'observació, la investigació, l'anàlisi, la síntesi, l'autoavaluació i l'aprendre del propi error.

### 2.1.5 Metodologia

A l'escola pensem que hem de preparar persones, si volem que arribin en el futur a ser uns bons professionals, i per això entenem que és tan important el què aprenen, com la manera d'aprendre-ho. Així doncs, l'escola Joan XXIII basa la seva línia pedagògica en tres punts fonamentals i que estan interrelacionats: la metodologia didàctica, els recursos i el paper dels mestres.

**La metodologia didàctica:** L'escola Joan XXIII basa la seva activitat en un aprenentatge amb el qual s'ensenya a l'alumne a pensar, se l'ensenya a aprendre, a ser crític, a esforçar-se i a buscar el plaer per aprendre, i se li propicia l'estudi continuat i amb capacitat de tenir recursos per resoldre noves situacions, bo i desenvolupant totes les seves capacitats personals, socials i intel·lectuals. Fomentant la participació i la responsabilitat en la vida de grup, assumint unes normes i adquirint uns hàbits que facilitin la vida social. La nostra línia pedagògica se centra en l'ajuda i atenció personalitzada a cadascun dels nostres alumnes; ajudant-los a construir una imatge positiva d'ells mateixos. Per preparar-los per al futur, incidim especialment en els àmbits següents:

- Noves tecnologies
- Llengües: català, castellà i anglès
- Llenguatges: matemàtics, llenguatges de les comunicacions i llenguatges artístics
- Experimentació
- Conservació del medi ambient
- Valors de respecte, solidaritat, autoestima, esforç i responsabilitat; educant-los amb l'exemplaritat i amb la coherència
- Motivació; per aprendre cal estar motivat.

**Els recursos:** L'escola Joan XXIII entén que, per donar una bona qualitat d'ensenyament i un bon nivell d'estudis, és imprescindible poder disposar d'uns bons recursos. I per això aquest és un dels objectius prioritaris de l'equip directiu. Es tracta de posar al servei dels mestres tots els elements necessaris i actuals que ajuden a desenvolupar al màxim les capacitats dels alumnes

**El paper de les mestres i dels mestres:** El professorat és el motor dinamitzador del procés d'aprenentatge dels alumnes. Tenen com a punts clau de la seva intervenció els fronts següents:

- ✓ **didàctic i pedagògic**, com a responsables de l'ensenyament-aprenentatge de les àrees de coneixement.
- ✓ **acció tutorial**, com a guies i tutors responsables de fer l'acompanyament, el seguiment i el control de cadascun dels alumnes i del grup classe. Ajudar-los a formar-se com a persones, ajudar-los en el seu desenvolupament, tenint present que aquest dependrà especialment del seu entorn més proper, de les activitats que duguin a terme i de l'educació que rebin. Per desenvolupar aquest tipus d'ensenyament, és important comptar amb la col·laboració de les famílies, i basar-se sempre en la cooperació, el diàleg i la confiança mútua.

### 3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Els principis d'actuació del projecte convivència són:

- La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn per aconseguir una actuació compartida, coherent, eficaç i eficient.
- Actuació global i integral coordinat per tota la comunitat educativa.
- Descentralització com a fruit d'un procés d'aprenentatge col·lectiu dels agents d'un territori concret.
- Normalitat per adoptar les propostes més clares, més properes i més integradores.
- Millora constant de les actuacions per anar-se ajustant a la consecució dels objectius.



## **4. OBJECTIUS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA**

El projecte de Convivència té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat.

### **4.1 OBJECTIUS GENERALS**

- Elaborar un projecte global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i els processos.
- Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.
- Ajudar a cada alumne/a a relacionar-se amb ell mateix, amb els altres i amb el món.
- Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.
- Garantir una aplicació ferma i flexible de les normes.
- Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Contribuir a una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

### **4.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS**

#### **1. Elaborar un projecte global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i els processos.**

1.1 Elaborar una estructura organitzativa capaç de donar continuïtat i coherència educativa.

1.2 Afavorir la comunicació en el centre educatiu.

1.3 Potenciar una gestió dels recursos, (humans, temps, espais,..) orientada a facilitar la convivència i el bon clima del centre.

1.4 Promoure la projecció positiva del centre.

#### **2. Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.**

2.1 Garantir la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la cultura del centre.

2.2 Establir normes de consens que potenciïn i permetin la diversitat, sempre que no s'atempti contra els drets fonamentals de les persones i els principis de l'organització escolar.

2.3 Establir accions a favor de les diferents cultures presents al centre.

2.4 Garantir l'escolarització de tothom i la reincorporació de l'alumnat absentista.

2.5 Garantir la inclusió de les famílies i l'entorn.

### **3. Ajudar a l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.**

3.1 Potenciar les competències personals relacionades amb aprendre a pensar, a gestionar les emocions i a assumir valors.

3.2 Potenciar la competència en comunicació lingüística de l'alumnat.

### **4. Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.**

4.1 Sensibilitzar la comunitat educativa perquè adquireixi l'hàbit del diàleg i posi en pràctica la mediació.

### **5. Garantir una aplicació ferma i flexible de les normes.**

5.1 Garantir l'assistència real a classe de tot l'alumnat.

5.2 Concretar a les Normes d'Organització i Funcionament de Centre l'aplicació del règim disciplinari previst al Decret del Drets i Deures de l'alumnat no universitari (DOGC 6 de juliol de 2006).

### **6. Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.**

6.1 Desenvolupar les competències personals i socials mitjançant l'educació en la participació i la ciutadania.

### **7. Contribuir a una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.**

7.1 Aconseguir un clima de centre que promogui les relacions harmòniques entre tota la comunitat educativa.

## **5. NIVELLS, ÀMBITS D'ACTUACIÓ I TEMES A DESENVOLUPAR**

El Projecte de Convivència abordarà tres nivells: Valors i actituds, Resolució de conflictes i Marc Organitzatiu.

Es plantejarà des de tres àmbits d'intervenció: Aula, Centre i Entorn.

## 6. VALORS I ACTITUDS

Són accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

### 6.1 ACOLLIDA

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds que el centre posa en funcionament per guiar la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la vida i la cultura quotidianes.

Aquest procés va adreçat als alumnes i famílies nouvingudes, però també a la resta de l'alumnat, a les seves famílies, al professorat i al personal de l'administració i serveis, per evitar el possible xoc emocional que suposa l'arribada a un entorn social i cultural completament nou.

### PROPOSTES D'ACTUACIÓ

#### Propostes d'actuació a l'aula

- Establir mesures organitzatives i metodològiques per afavorir la integració de l'alumnat nou en el grup classe.
- Impulsar la participació de l'alumnat nou en el grup-classe.
- Adaptar el treball a l'aula per l'alumnat nouvingut.

#### Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar al claustre de la necessitat d'establir una bona acollida.
- Recollir el caràcter acollidor del centre en el Projecte educatiu i en la resta de documents del centre.
- Elaborar actuacions específiques pel procés d'acollida, tant en el moment inicial com al llarg del curs.

#### Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure que l'associació de mares i pares organitzi activitats que facilitin la integració i el coneixement mutu de totes les famílies.

### 6.2 COEDUCACIÓ

La coeducació té com a objectiu promoure una educació que potencia la igualtat real d'oportunitats entre nois i noies, entre homes i dones.

La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, la integració explícita de la perspectiva de gènere als continguts d'aprenentatge i el respecte per la diversitat de l'alumnat, el treball en el respecte i la igualtat.

## **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Incorporar l'ús habitual d'un llenguatge inclusiu que doni el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
- Incloure la coeducació a totes les activitats.
- Establir relacions educatives que respectin la diferència i promoguin la igualtat.
- Planificar i seqüenciar els aspectes de la coeducació a les diferents àrees curriculars.
- Potenciar espais de diàleg sobre la diferència i el respecte a la diversitat de gènere.
- Fer una distribució de responsabilitats, tasques i funcions equilibrada.
- Incloure els treballs relacionats amb la cura d'un mateix i dels altres per proporcionar nous models femenins i masculins a través del currículum.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar la comunitat educativa en la necessitat del treball en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista.
- Incorporar la coeducació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Recollir en el traspàs d'informació primària-secundària les pràctiques i els recursos treballats en la coeducació.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Potenciar que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn en aquests temes.

## **6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL**

És la capacitat per relacionar-se amb els altres. Es tracta d'un conjunt d'habilitats cognitives i emocionals que possibiliten el desenvolupament personal i la vida en societat.

## **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Planificar i seqüenciar continguts de competència social a les diferents àrees curriculars.
- Impartir continguts d'habilitats relacionals per a tot l'alumnat d'un nivell educatiu determinat.
- Introduir pràctiques per afavorir l'exercici de la competència social (tutoria entre iguals...).

### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar el claustre en el treball de la competència social.
- Incorporar els valors de la competència social al Projecte Educatiu i a la resta de documents del centre.
- Planificar actuacions transversals de competència social al currículum.
- Tenir en compte a l'hora d'avaluar, la capacitat que pot tenir tot l'alumnat per exercir la competència social en el món social, familiar o laboral.
- Preveure espais i temps de relació informal per a tots els professionals

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de les relacions socials.
- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.
- Convidar agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.

## **6.4 COMUNICACIÓ**

La competència comunicativa consisteix a saber expressar i entendre diferents discursos, amb distint nivell de domini i de formalització.

D'entre els elements que cal tenir en compte a l'hora de comunicar-nos efectivament, cal destacar l'adequació a la situació comunicativa i als diferents contextos socials i culturals.

## **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Planificar i seqüenciar els continguts d'educació de la competència lingüística a les diferents àrees curriculars.
- Treballar la llengua oral i la comunicació a totes les àrees.
- Promoure activitats que permetin expressar i argumentar opinions, pensaments, emocions i vivències.
- Formar l'alumnat en els diferents tipus de comunicació verbal i no verbal (visual, gestual i corporal) per a la millora de la comunicació.
- Generar situacions comunicatives des de les diferents àrees del currículum.
- Fer activitats amb l'alumnat que els permetin interactuar i dialogar amb altres persones de manera competent i apropar-se a altres cultures.
- Incorporar l'ús del llenguatge audiovisual als diferents registres comunicatius.
- Treballar explícitament l'expressió i la interpretació de diferents tipus de discursos adequats a la situació comunicativa i en diferents contextos socials i culturals.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar el claustre en la necessitat de potenciar la comunicació.
- Incorporar els valors de la competència lingüística al Projecte educatiu, al projecte lingüístic i a la resta de documents interns del centre.
- Incloure propostes de creació i ús de revistes, webs i intranet com a eines per a la millora comunicativa.
- Planificar actuacions transversals de competència social al currículum.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de la millora de la comunicació.
- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques que fomentin la comunicació.
- Convidar agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.

## **6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL**

L'educació emocional fomenta la capacitat de comunicar-nos, és a dir, de crear símbols i llenguatges que serveixen per establir harmòniques amb un mateix i els altres. Són imprescindibles per treballar en equip, i també per establir les relacions amb l'entorn.

Les bases i els recursos d'aquest procés s'han de proporcionar des de tots els àmbits educatius.

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Establir accions per desenvolupar l'autonomia i la seguretat emocional de l'alumnat.
- Aplicar els programes que ajudin a la construcció sobre aprendre a pensar, raonar i prendre decisions.
- Planificar i seqüenciar els continguts d'educació emocional a les diferents àrees curriculars.
- Crear un espai i un temps a l'aula per poder gaudir de períodes de silenci.
- Acollir els estats anímics i els ritmes de l'alumnat per desenvolupar dins de la tutoria, relacions basades en la confiança.
- Instaurar activitats i esdeveniments que afavoreixin la creació de lligams afectius entre els membres de tota la comunitat educativa.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar i formar el claustre en l'educació emocional.
- Decidir la introducció de continguts d'educació emocional per a grups concrets o bé per a tot l'alumnat d'un nivell educatiu determinat.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades (Memòria del curs).

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.

## **6.6 EDUCACIÓ PER LA PAU**

L'educació per a la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

L'educació per a la pau està conformada per a tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint-la.

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Identificar situacions d'injustícia per establir debats i reflexions a favor d'una societat millor.
- Valorar i potenciar l'esforç i el compromís personal per a la construcció de la pau.
- Generar pràctiques destinades a afavorir les relacions de cooperació i la solidaritat entre iguals.
- Aprofitar els esdeveniments puntuals per abordar el tema de la pau.
- Crear condicions per poder valorar i gaudir del silenci.
- Generar àmbits que afavoreixin relacions interpersonals properes i respectuoses entre el professorat i l'alumnat.

### **Propostes d'actuació al centre:**

- Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'educació per la pau i els drets humans.
- Introduir pràctiques que afavoreixin l'exercici de la pau social a la tutoria entre iguals o en tasques de responsabilitat.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.



## **6.7 INCLUSIÓ**

L'educació inclusiva és la que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats.

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Introduir materials i eines de suport per atendre la diversitat.
- Programar activitats perquè els alumnes de diferents edats es coneixin i es donin suport mutu.
- Organitzar l'espai de l'aula perquè es pugui treballar tant en grups com individualment.
- Tenir una estratègia flexible d'assignació de llocs per seure a l'aula que afavoreixi la coherència social del grup.
- Planificar les sessions de classe per què l'alumnat pugui demostrar les seves habilitats de maneres diferents: presentacions, debats, exposicions orals, treballs escrits, dibuixos, ús de la biblioteca, mitjans audiovisuals, treballs pràctics, ús de les TIC...
- Buscar diferents tipus d'ajuts externs: estudiants en pràctiques,...
- Facilitar i incloure el suport de les famílies o altres agents de l'entorn en algunes de les activitats de l'aula.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar el claustre en l'educació inclusiva.
- Incorporar els valors de la inclusió al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Organitzar els horaris tenint en compte l'optimització dels recursos i l'atenció a la diversitat.
- Fer de la Comissió d'atenció a la diversitat un espai per a millorar la inclusió de tot l'alumnat a través d'analitzar les pràctiques a les aules, fomentar el treball de suport dins les aules, fer propostes de millora en l'organització i les metodologies.
- Desenvolupar, amb la participació de tota la comunitat educativa, estratègies per aconseguir recursos que permetin que tot l'alumnat del centre tingui el material i els llibres de text.

- Acordar estratègies per assegurar les competències bàsiques a l'alumnat i per fer minvar cada any els índex de fracàs escolar.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure la participació de les famílies en les diferents actuacions.
- Promoure i valorar la participació i la implicació de tot l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.

## **6.8 MEDIACIÓ**

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Quan es produeix un conflicte no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu.

Els processos de mediació resulten especialment efectius a l'hora de gestionar els conflictes que es produeixen entre persones que mantenen una relació quotidiana. La mediació escolar és una de les estratègies de resolució alternativa de conflictes que s'ha mostrat efectiva en altres àmbits del dret i de la convivència social i que s'aplica com a procés educatiu i voluntari de gestió de conflictes.

Es pot oferir prèviament i com a alternativa a la sanció, o també amb posterioritat, quan la sanció s'ha fet necessària i inevitable, com a estratègia de reparació o de reconciliació per restablir la confiança.

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Compartir i utilitzar, per part del professorat, models de gestió positiva de conflictes.
- Fomentar la participació de l'alumnat en un grup per millorar la convivència en el centre.
- Introduir l'assemblea de classe com a espai de diàleg on tractar conflictes vinculats a la convivència i el treball escolar.
- Incrementar, a la classe, el treball cooperatiu i el treball per projectes.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Especificar les funcions de cadascun dels membres del centre a l'hora de gestionar els conflictes.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de la gestió positiva de conflictes.

## **6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS**

Els símbols identitaris són aquells elements, en les formes de vestir o en els complements corporals, que contribueixen a conformar identitats. Es tracta de símbols que fan visibles creences, idees, valor, fets, projectes, il·lusions i emocions i que faciliten que les persones ens vinculem a un col·lectiu determinat. No sempre és fàcil de trobar l'equilibri necessari entre la llibertat d'expressió i el respecte als altres. Caldrà establir normes que valorin i permeti la diversitat sempre i quan no vulnerin els drets fonamentals de les persones i els principis bàsics de l'organització escolar. No hem de permetre cap tipus de vestimenta o de complement que impedeixin:

- la realització de les activitats curriculars
- la comunicació interpersonal
- la identificació personal
- la salut o la seguretat personal o de la resta de la comunitat educativa

### **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

#### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Facilitar a l'alumnat instruments d'anàlisi, valoració i crítica de les diferents realitats socioculturals de l'entorn i el món
- Intervenir de manera immediata i contundent per eradicar actituds i expressions discriminatòries

#### **Propostes d'actuació al centre**

- Promoure la interrelació de l'alumnat a l'hora del pati
- Tenir en compte l'heterogeneïtat de l'alumnat per crear els grups-classe, a l'inici de l'escolarització a P3

#### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure la participació de les famílies en activitats destinades a la promoció de la convivència intercultural, el coneixement mutu i l'acceptació del dret a la diferència
- Promoure i valorar la participació i implicació de tot l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques

## **7. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES**

A les NOFC es tipifiquen les faltes lleus i les faltes greus, així com les mesures disciplinàries que cal adoptar en cada cas.

Al centre es constitueix la Comissió de Convivència que té com a funció principal establir línies d'actuació generals que ajudin a la bona convivència al centre.

Contribuir amb diferents actuacions i actituds, a fer que l'alumnat i tota la comunitat educativa percebin el clima de seguretat i confiança necessaris per poder treballar.

### **7.1 ABSENTISME**

L'absentisme escolar és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari lectiu, de l'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat. L'absentisme pot ser puntual o crònic.

El centre educatiu estableix protocols d'actuació.

A la nostra escola l'absentisme crònic és mínim.

### **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

#### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Motivar explícitament l'assistència des de la tutoria.
- Incrementar la coordinació del professorat sobre l'alumnat de risc d'absentisme.
- Els tutors i les tutores fan el seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat.
- Recollir l'assistència diària de l'alumnat i fer-ne un registre mensual, per permetre la detecció de situacions d'absentisme escolar.
- Lliurar els registres mensuals a la direcció de l'escola.

#### **Propostes d'actuació al centre**

- Sensibilitzar la comunitat educativa en la importància de l'assistència a classe a les reunions d'inici de curs. Informar del protocol vigent.
- Seguir el protocol establert en relació a la necessària justificació de les famílies: notificació d'absències previstes a l'agenda de l'alumne, justificació al full de retards a l'entrada (matí o tarda).
- Comunicar a les famílies l'absència continuada, informant de les conseqüències respecte a la baixa al centre que pot comportar per al nen/a.
- En casos greus, establir actuacions que fomentin l'assistència regular a l'escola, amb l'assessorament de l'EAP i la col·laboració de les famílies.

#### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Garantir el traspàs d'informació a les reunions de coordinació primària-secundària: protocol d'actuació al nostre centre; alumnes que presenten absentisme crònic.

### **7.2 CONFLICTES LLEUS**

Els conflictes lleus són el conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre, totes aquelles interaccions que malgrat no estar tipificades a les NOFC, són font de malestar o dificulten el dia a dia.

Es tracta, majoritàriament, de situacions de conflicte interpersonal que, amb la formació i les eines adients, els alumnes poden solucionar per si mateixos.

## **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Fer participar l'alumnat del procés d'establiment de normes de convivència a l'aula (treball tutorial).
- Gestionar el conflicte de manera immediata, no esperar a la sessió de tutoria.
- Gestionar la comunicació i col·laboració amb les famílies per afavorir-ne la implicació en la solució dels conflictes.
- Utilitzar la sessió de tutoria setmanal, com a espai de reflexió compartida docent-alumnes, sobre les situacions conflictives a l'aula.
- Actuar davant els conflictes relacionats amb: assetjaments, agressions, amenaces, violència de gènere... Tot seguint les NOFC.
- Estimular i valorar la implicació de les famílies per aconseguir un clima d'aula positiu i constructiu.
- Amb els alumnes de quart de primària, treballar el contingut de la carta de compromís educatiu. Llegir la corresponent a la seva família i signar l'apartat corresponent als alumnes de quart.

### **Propostes d'actuació al centre**

- Afavorir una cultura de centre acollidora i respectuosa amb la diversitat i explicitar-ho en les NOFC.
- L'equip docent (cicles i/o claustre) analitza les causes dels conflictes que puguin sorgir a les aules i proposa estratègies d'actuació.
- Acceptem els petits conflictes com a part natural de la convivència i els aprofitem per desenvolupar actituds proactives i estratègies de resolució.
- A les aules de cicle superior, afavorir que el docent i especialment el tutor o la tutora, puguin disposar de temps i espais per tractar els petits conflictes.
- Analitzar, valorar i fer propostes de millora de l'atenció a la diversitat, a la Comissió d'Atenció a la Diversitat que es reuneix periòdicament al llarg del curs.

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de les relacions.
- El centre es coordina i col·labora amb els agents o entitats mediadores de la zona (Serveis socials).

## **7.3 CONFLICTES GREUS**

Són aquelles situacions de violència verbal o física que perjudiquen la convivència al centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat o angoixa a la comunitat educativa.

En cas de conflicte greu s'aplica la normativa vigent al centre. Veure NOFC.

## **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

### **Propostes d'actuació a l'aula**

- Treballar, a les sessions de tutoria, el respecte a les persones i quines conductes són impròpies i perjudiquen la bona convivència al centre.
- Aplicar estratègies de detecció de conflictes greus: diàleg individual amb alumnes, sessions en grup (tutoria d'aula),,...
- Treballar amb els alumnes, les normes de centre respecte a faltes lleus i faltes greus( a partir de 3r).

### **Propostes d'actuació al centre**

- Disposem de protocols d'actuació i canals d'intervenció per als casos de conflictes greus (Veure NOFC i criteris d'actuació acordat a la Comissió de convivència).
- Assegurar que la comunitat educativa coneix els protocols d'actuació respecte a aquest tema (NOFC).

### **Propostes d'actuació a l'entorn**

- Promoure que les famílies coneguin i acceptin la seva implicació en la bona convivència mitjançant la signatura de la carta de compromís educatiu amb el Centre.
- Coordinar-se amb les administracions locals, entitats culturals, agents de seguretat pública i d'atenció social i sanitària del municipi, per millorar la dimensió educativa a favor de la Convivència